

בס"ד

אמרי שפר 'תקטו'
מתוך 'ליקוטי שמואל'

מלקט ועורך ש. אייזיקוביץ

eisikovits1@gmail.com

הגיליון מופיע באתר 'לדעת' וכן ניתן לקבלו לאימייל מדי שבוע על ידי שליחת בקשה. eisikovits1@gmail.com, 058-4852-443

אודה לכם אם תעבירו את העלון לאנשיכם או כתובות של נציג עלון. אשמח לקבל הערות מחכימות ובל"נ אשתדל להתייחס אליהם. גם רשות להדפיס / לחלק / להעתיק / לשמור. - בשעת הצורך הרשות נתונה לאמור מהדברים שבעלון אף שלא בשם אומרם. אבל הבא להדפיס וידפיס בשם אומרם. יביא גאולה לעולם. כמו כן יש אפשרות לקבל כל עלון בכל שפה כמעט שתמצאו בתרגום של ווארד.

החיבור הראשון הופיע במסגרת

'מפעל ליקוטי שמואל'

"זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו"

בשעה טובה ומוצלחת, בסייעתא דשמיא, רואה אור ספר חדש ומפעים

ליקוטי שמואל – חומש בראשית

לאחר שנים של עיון, איסוף, ליקוט ועריכה, יוצא לאור ספר ייחודי המאגד – סוף מעשה במחשבה תחילה את מיטב הקטעים, המאמרים, הסיפורים והמשלים שהופיעו בעלוני פרשת השבוע בשנים האחרונות. דברי חן ושכל טוב, שנבחרו בקפידה וערוכים בטוב טעם, כדי להחיות את הלב ולהאיר את השולחן

- מתוכן הפרקים: רעיונות מאירי עיניים לפרשיות השבוע • משלים מעוררי מחשבה • סיפורים נוגעים ללב • פנינים להעשרה ולהעברה בשולחן שבת

מתאים ללימוד אישי, למסירת דבר תורה ולשיחה משפחתית

ערוך ומוגש בעמל רב על ידי הרה"ג שמואל אייזיקוביץ שליט"א

כעת למכירה במחיר שווה לכל נפש – כרך ראשון על חומש בראשית
60 ש"ח

בלבד

להזמנה

<https://dash.bookpod.co.il/product/2231>

אדם אחד שהיה דחוק מאד בפרנסה ומחמת כן מכר את ספרי הזוהר הק' שהיה לו בארון ספרים, ובליילה שלאחריו חלם שמצערים אותו וקוראים לו "בהמה" הלך לשאול את רב העיר למה קורה לו זה, ואמר לו אמור מה עשית ביום שלפני כן, וסיפר לו שמכר את ספר הזוה"ק, אמר לו, שזה העונש על שהוציא את הספר הקדוש מן הבית שר"ת "בהמה" ב'ערת'י ה'קודש מ'ן ה'בית.

איתא במפרשים (רע"ב) דקאי על העוסקים בצרכי צבור שיכולים לבוא ח"ו לידי גאווה, ועל זה אומר התנא שאל יתגאו כי כל הזכות והכח שהם עוסקים בצרכי צבור אינה מכח עצמם, אלא מכח זכות אבות שזכות אבותם מסייעתם. ולא כמו שנהגו בדורינו רבים מהעוסקים בצרכי צבור, שכל דבר טוב שהם עושים לטובת הציבור, הם עושים זאת בפרסום גדול, כי באמת אין להם במה להתגאות, כי אין זה כלל מזכותם.

אם אתה לא אדם טוב יותר מחר מאשר היום, אז למה אתה צריך את המחר? (רבי נחמן מברסלב)

אמר המגיד מדובנא זצ"ל: אדם שיקבל מחברו כוס זכוכית במתנה, יניח אותה במטבח, וישתמש בה בכל יום, עד שתשבר, כדרך של כוסות זכוכית. אבל אם יוזמן להשתתף במשתה המלך, והמלך יעניק לו כהוקרה כוס זכוכית - הוא יניח אותה בארון הזכוכית בטרקלינו ויצגנה שם לראווה, הוא לא יתייחס אליה כאל כוס שתייה רגילה, אלא כהוכחה לאהבת המלך. הוא הדין, כשאדם זוכה לרוב טובה וברכה, לא ישמח רק בטובה כשלעצמה, אלא ידע שהקב"ה נתנה, וישמח בה כפליים, כאות לאהבת הקב"ה וכהוכחה שנשא חן בעיניו, כנאמר בפרשתנו: "ושמחת בכל הטוב אשר נתן לך ה' א-לוקיך" - תשמח בטוב שבעתיים, משום שהוא מוכיח על אהבת ה' אליך.

אסור לנסוע במונית שנאמר 'עמוני ולא עמונית' רק עם דריווער.

אף שמצד הדין הציציות כשרות כשנחסר חוט אחד, אבל כדי שיהיה בציצית כח להציל מהיצר הרע, צריך להקפיד שלא יחסר אפילו חוט אחד מל"ב חוטי הציצית. 'לא' – אם נחסר חוט אחד ויש רק ל"א חוטים, אזי הציצית כשרים, שהרי כך 'דיברה תורה'. אמנם 'אלא' – כשיש ל"ב חוטים כמנין אל"א, רק זה מועיל כנגד יצר הרע (הרה"ק רבי שלום מבעלזא זי"ע)

בחורי חמד צריכים להזהר מאד בזה לקנות לעצמם שם טוב, ולזכור היטב שבמעשיהם אינם קונים שם טוב להוריהם או לישיבה שבה הם לומדים, אלא כלשון המשנה 'קנה שם טוב קנה לעצמו' לטובתו ולזכותו.

בכניסתי ללשכת ראש עיר חשוב ראיתי שלט ניצב מול הנכנסים "אל תביא לכאן בעיות - תציע פתרונות." ברור שיש בעיות בכיתה ועליהן יש להתריע. השתדל להביא הצעה מעשית לפתרון לצד הצגת הבעיה. בכך הנך מעמיד עצמך כעובד יעיל ולא כקנטרן, ובעיקר, לא כמי שמחפש לנער אחריות מעליו ולגלגלה הלאה.

במקום שיש אנשים אין צריך לעשות שום השתדלות להיות איש, מכיון שקנאת סופרים תרבה חכמה, וכשיראה שחבירו לומד גם הוא ירצה ללמוד, ואין זה נסיון גדול כל כך ללמוד בשעה שכל בני הישיבה עוסקים בתורה. אבל במקום שאין אנשים, דהיינו בעת שאין האחרים לומדים תורה כראוי [כגון בסוף הזמן וכדומה] ואין לאדם חשק כל כך ללמוד, אז צריך לעשות השתדלות מרובה להיות איש ולא להתבונן בחבריו ולא לעשות כמותם.

בספר 'האיש על החומה' (עמוד 108), מובא הסיפור שהגרי"ח זוננפלד אמר: 'שמעתי ממורי ורבי הגאון רבי יהושע לייב דיסקין זצ"ל כי מסורת בידו בשם הגר"א שהאומה הגרמנית מזרע עמלק יצאה.'

בעוד ארבעים יום נעמוד כולנו בתפילת הנעילה המרטיטה ונגיד בהתעוררות ובתחינה 'פתח לנו שער בעת נעילת שער'. כעת, בתחילת אלול, הכל עוד פתוח לפנינו וכעת עלינו להגיד: פתח לנו שער בעת 'פתיחת' שער - - - אם נתחיל לחוות את ההתעלות מעכשיו, כל ה'מים נוראים' שלנו ייראו אחרת לגמרי. כל השנה הקרובה הבאה עלינו לטובה, תיראה אחרת לגמרי. (כ"ק מרן אדמו"ר הנתיבות שלום מסלונים זי"ע)

בעיר אחת בהונגריה שהיו בה שתי קהילות, נפגשו פעם הרב האורתודוקסי עם הרב הרפורמי. היה זה בעת טקס קבלת פנים שנערך מטעם העירייה לקראת ביקורו של ראש הממשלה בעיר. שני הרבנים עמדו בתוך מעגל של בעלי בתים משתי הקהילות. רצה הרבינר הרפורמי להפגין את בקיאותו בתורה ובדקדוק לשון הקודש ופנה אל הרב האורתודוקסי בשאלה: - האם כבוד הרב

יכול להגיד לי איפה יש במקרא מילה המנוקדת בשלושה קמצים זה אחרי זה? הרב האורתודוקסי לא ידע להשיב. אמר לו הרב הרפורמי: "בפרשת שמיני בעופות הטמאים כתוב "ואת הרחם" והרבינר הוסיף: "כבוד הרב ישים לב למילה זאת אולי יכול פעם להשתמש בכך". הרב האורתודוקסי נפגע קצת בעיני הבעלי בתים שלו, אך הגיב מיד בשאלה נגדית: "הדוקטור רבינו יגיד לי איפה במקרא יש מילה המנוקדת בארבעה פתחים זה אחר זה?" לא ידע הרב הרפורמי להשיב. אמר לו הרב האורתודוקסי: "בפרשת כי תבוא בתוכחה כתוב "וְכָזֶה תִּהְיֶה", והרב המשיך, אדוני הרבינר, ישים לב לזה, אולי יוכל פעם להשתמש בכך...

בפרקי אבות (פרק ה משנה כב'): "בן הא הא (שמו של החכם שהיה אחד מן התנאים) אומר: "לפום צערא אגרא". כלומר, לפי גודל הצער – כך הוא השכר. שלעתיד לבא בעולם הבא, כששוקלים את מעשיו של האדם, בכדי לדעת מהו השכר שמגיע לו, שקילת המצווה איננה אך ורק לפי חשיבות המצווה כלומר, זה לא מחייב שאם היא מצווה "גדולה", מקבל הנידון שכר גדול בעבורה, ואם היא מצווה "קטנה" יקבל הוא שכר מועט, אלא מביאים בחשבון גם את כל הטורח שהיה לאדם בכל מצווה ומצווה, ואם התברר שאכן עשה מאמצים מרובים בכדי לכבוש את יצרו, ישוכלל שכרו ממעשיו והטרחתו שהייתה לו בגין המעשה, ואם לא טרח כלל יקבל שכר על המצווה בלבד.

בפרשת השבוע ישנה מצווה של שילוח הקן והשכר המובטח על עשייתה הוא אריכות ימים. בדרך כלל, התורה איננה מפרטת את שכר המצוות למעט שניים מהן ששכרן שווה: מצוות כבוד אב ואם (שקשה מאד לביצוע ותמידית) ושילוח הקן (קלה לביצוע וחד פעמית) שבהן מבטיחה התורה "למען יאריכון ימך". חז"ל מהשוואה זו בשכר המצוות למרות שהקושי בקיום שונה הגיעו למסקנה: מכיוון שאין אנו יודעים מהו מתן שכרן של מצוות, צריך לקיים את כולם.

בפרשתנו נלמד "לא תראה את שור אחיך או את שיו נדחים וְהִתְעַלְמָתָּ מֵהֶם, הָשִׁב תְּשִׁיבָם לְאֶחָיו". חז"ל דורשים לשון המקרא שנאמרה בלשון חיובית "וְהִתְעַלְמָתָּ מֵהֶם" כי "פעמים שאתה מתעלם", למרות שבאופן עקרוני נאמר בסוף הענין "וְכֵן תַּעֲשֶׂה לְכָל אֶבְדַּת אֶחָיו אֲשֶׁר תֵּאֲבֹד מִמֶּנּוּ וּמִצָּאָתָהּ לֹא תוּכַל לְהִתְעַלֵּם". הלכה זו נוהגת לא באבידת רכוש בלבד, אלא כדברי רבינו 'אור החיים' הק' שיש גם 'השבת אבידה' בנפש אבודה ... יש ללמוד את הגבול הדק בין האיסור להתעלם, לבין "פעמים שאתה מתעלם", ובחינוך זה ענין משמעותי!

בשם הרה"ק מקוצק, דהנה יש בני אדם שיש להם דאגות וטרדות רבות מאד ולכך אין זמן בידם ללמוד תורה, ושםא יאמר האדם 'לכשאפנה אשנה' היינו כשאפנה מכל הטרדות המפריעים אותי מללמוד אז אשנה, על זה אומר התנא לא כדבריו הוא, אלא 'שםא לא תפנה', שםא רצון ה

'יתברך הוא שתעבוד אותו דייקא בעת שאין לך פנאי ומתוך טרדות, כאשר אתה במצב של 'לא תפנה', ומחוייב אתה לגזול מזמנך ללימוד התורה.

בשם הרמב"ם (בפירוש המשניות), שהעוסקים בצרכי צבור אין להם זמן ללמוד באשר הם עסוקים בצרכי הצבור, ועל זה אומר התנא שאם יעסקו לשם שמים, אזי מעלה אני עליכם כאלו עשיתם דהיינו כאילו למדו בזמן זה, וכדאיתא (קידושין מ, א) דמחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה.

"גלגל הוא בעולם. לא מי שהוא עשיר היום - עשיר למחר, ולא מי שהוא עני היום - עני למחר..." (שמו"ר לא, ג)

דרכו של איש לחזור על אשה, משל לאדם שאבדה לו אבידה - בעל אבידה מחזר על אבידתו: (קידושין ב): שרים לחתן 'סימן טוב ומזל טוב' וצ"ב בשלמא מזל טוב זה ברכה, אבל מה קשור סימן טוב? אלא כיון שהאשה היא אבידתו, ואבידה מחזירים בסימנים, מברכים את החתן שיהיה לו סימן טוב שזו האבידה ששייכת לו.

האב משמש דוגמא חיה ומנחיל דרכי יושר. משום כך זוכה לאורך ימים ושנות חיים, לחנך ולהדריך בדרכי ה', לקשור את בניו לשרשרת הזהב שְׁיִמְשֵׁךְ לדורות. לְמַדִּים אנו בזה, שהקב"ה ייעד תפקיד חשוב לזקננו ולזקנותינו ברום שנותיהם. בכדי להאריך את ימיהם ושנותיהם עלינו להטות אוזן, לשמוע מפיהם את הדרך נלך בה ואת המעשה אשר נעשה. שפתותיהם נוטפות יר"ש טהורה בספָּרָם על דורות שעברו ועל עולמות שנכחדו. ה' מותיר לנו את שרידי הדורות כמעטקי השמועה וכעדות נצח. לראות את תפילתם הַפְּנָה, לחוש את אמונתם התמימה, לראות ולהפנים.